...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад-Монголой ҮНЭН

...(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 178 (6107)
СЕНТЯБРИИН 3
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ И. В. СТАЛИНДА рапортнууд (1-дэхи нюур).
И. В. СТАЛИНДА амаршалганууд (2-дохи нюур).
Партийна ажабайдал (2-дохи нюур).
Г. Данзанов. — Улан-Удын бурят дунда һургуулида (2-дохи нюур).
Ч. Намжилов.—Амаралтын һүүлээр (2-дохи нюур).
Таряа тушаалгые үдэр һүнигүй эмхидхэжэ, гүрэнтэеэ болзорһоо урид тоосоё! (3-дахи нюур).
Эб найрамдалай ба демократиин хүсэн илагдашагүй (3-дахи нюур).
Ц. Ж. Жимбиев, —Баян нуга (4-дэхи нюур).
Эб найрамдалай хүдэлөөн улам хүгжэнэ (4-дэхи нюур).
Я. А. Малигта ба Трюгве Лидэ Чжоу Энь-лай телеграмма эльгээбэ. (4-дэхи нюур).
Кореядахи событинууд (4-дэхи нюур).

Алдарта илалтын үдэр

Агуухэ советскэ арад ба алдар ...бьяа түгэлдэр армимнай Эхэ ...ронойнгоо эрхэ сүлөөе, бэеэ ...нхай, зол жаргалта байдалые ...шалан хамгаалха арюун нангин ...сэлдэ жагсан, немецко-фа...истска булимтарагшадые низа ...жо, түүхэтэ илалта туй...анай һүүлээр, Зүүн зүгтэхи ...орото дайсание—японско ми...итаристнуудые үй дэлдээ һэн. ...энэй эсэстэ, империалистическэ ...пони илагдаһанаа мэдэрэн, 1945 ...ной сентябриин 2-то үгэ дуугүй...ор капитуляцилха актда гар ...биһан байна. Тиин, Дальна ...остогтохи дайнай гуламта усад...гдаһан юм. Энэ хадаа дэлхэйн ...ёрдохи дайн дүүргэгдэжэ, бүгэ...нитын амгалан байдалай ...н нээгдэһэн удхатай байгаа. Энэ ...үхэтэ илалтын түлөө тэмсэлэй ...хы гол хүндэ хүшэрые Советскэ ...юз, манай героическа Зэбсэг...э Хүсэнүүд даажа гараһан байна.

Энэ гайхамшаг событитай даша...дуулан арадта хандахадаа, нү...эр Сталин болбол «бүхы дэлхэй ...эрэ ажана амгалан байдал ман...уулгада шухала бүхы условинуу...й туйлагдаһан тухай мүнөө хэлэ...э шадаха байнабди» гэжэ тэмдэг...ээ һэн.

Советскэ Союз хэлбэришэгүй ...та ба сэхэ шууд хараа бодолоо—...талинска гадаадын сэсэн мэргэн ...литикые үндэһэ болгон, Японие ...б найрамдалда дуратай, демокра...ическа гүрэн болгохо, Номгон да...айн оршондо ажаһуудаг бүхы ара...дай аша туһада амгалан ба ...юулгүй байдал хангаха гэжэ үнгэ...рэгшэ табан жэлэй турша соо тон ...хэ хүсэлэлгэ гаргаа.

Гэхэ зуура, англо-американска ...мпериалистнууд дэлхэйе эзэмдэн ...рлаха гэһэн шунахай, галзуу хү...сэл эрмэлзэлгэ баримталан, улас...хоорондын бүхы хэлсээнүүдые, тус...айлан хэлэбэл, Потсдамска хэл...сээе, даажа абаһан уялгануудаа ...рдүүлигээр эбдэн, японско мили...таризмые Дальна Востогтохи өөһэ...дынгөө сэрэгэй-стратегическэ плац...дарм болгохо политика ябуулна, ...японско арадай демократическа хү...дэлөөе дарахын тула хэрзэгы шэ...рүүн хэһээлгэ мүрдэлгэ эрхилнэ.

Макартурай (США-гэй) захирал...таар, Иосидын правительство, мүн ...урда тээнь байһан правительство...нуудшье, Японийн демократическа ...хүсэнүүдые һэнгэргүйгөөр мүрдэжэ, ...һэшхэлгүйгөөр хашажа байна. ...Профсоюзуудта хүдэлмэришэдэй ба ...албахаагшадай эмхидхэхэ эрхые ха...һаха, ажалшадай түрүү отряд ба ...эдэнэй интересүүдые хамгаалагша ...коммунистическэ партиие хорим...жолхо мэтээр, японско арадай де...мократическа эрхэнүүдые үгы хэхэ ...зорилготой хархис, фашистска ...ябуулганууд эрхилэгдэнэ. Сэрэгэй ...гэмтэдые ба дай жүрөөдэһэн бусад ...этэгээдүүдые дэбэргэн, Иосидын ...кабинет хадаа империализмые һэр...гээхэ һэдэлгэ гаргаһаар үнинэй. ...Энээнһээ шалтагаалан, тэндэхи ...промышленностиин энгэй һалба...ринууд усадхагдана, хүдэлмэригүй...дэлгэ улам дэлгэрнэ, ажалша зоной ...нюрган дээрэ айхабтар хүндэ алба ...гайли тохогдоно.

Японидо полицейскэ ёһо гурим тогтоожо, Номгон далайдахи американска сэрэгэй база болгохо гэһэн США-гэй оролдолгонь тэрэнэй агрессивнэ, булимтаралгын политикаһаа унгитай. Энэнь Кореядэ, Тайванда (Формозодо) мүнөө США-гэй хэжэ байгаа хорото муухай, хобдог шунахай ябуулганууд дээрэһээ эли тодоор харагдана.

Гэбэшье, англо-американска империалистнууд түүхые гэдэргэнь эрьюулжэ шадахагүй. Японско милитаризмые 1945 ондо бута сохилго хадаа японско ба азиатска бусад арадуудай хуби заяанда үрэгүйгөөр үлөөгүй. Советскэ Союзай эб найрамдалда дуратай политика, хитад арадай агууехэ илалта, вьетнамска ба корейскэ арадуудай героическа тэмсэл, Номгон далайн ондоошье оронуудтахи национально-сүлөөлэлгын хүдэлөөнэй амжалтанууд хадаа японско арадта жэшээ болон, зоригыень бадаруулна.

Хэсүү шэрүүн хэһээлгэ мүрдэлгын ябуулагдажа байбашье һаань, Японийн прогрессивнэ хүсэнүүд Японско компартиин хүтэлбэреэр демократическа национальна фронтын зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ байна. Орон доторхи демократическа хүсэнүүдэй бэхижэлгэ, олон тоото забастовконууд, эб найрамдалай тала баригшадай улам ургажа байгаа хүдэлөөн (мүнөө Япони дотор Стокгольмско Уряада 5 миллион үлүүтэй хүн гар табинхай) энээниие гэршэлнэ.

Англо-американска империалистнуудай зүгһөө дэлхэйн шэнэ дай үүдхэхэ, хүн зондо дахинаа үхэл, зоболон, үгырэлгэ хооһоролго тохёолдуулхые хэды оролдобошье һаань, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэгшэ хүсэнүүд улам улам ургажа, бэхижэжэ байна. Жэшээлхэдэ, атомна зэбсэг хориглолго тухай Стокгольмско Уряада 336 миллион хүн гарнуудаа табяад байна. Эдэ хэдэн зуун миллион хүнүүд хадаа дай үүдхэгшэдтэ эсэргүүсэхээр, арадуудай амгалан ба аюулгүй байдал хамгаалхаар шиидэнхэй.

Агуухэ вождь Сталинай сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро советскэ арадай ажана тэниглэн, жаргалтай һайхан ажабайдалые үдэрһөө үдэртэ улам бадаруулжа, манай орон дотор коммунизм мандуулхын түлөө амжалтатайгаар тэмсэжэ байгаа Совет Союз хадаа дайнда эсэргүү, эб найрамдалай түлөө хүдэлөөнэй тугые үндэр дээрэ үргэнхэй ябана.

Дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү, эб найрамдалай түлөө хэлбэришэгүйгөөр тэмсэгшэ Советскэ Союзай голосынь бүхы түрүү, прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй этигэл найдабари болон, СССР-эй правительствын мэдүүлгэнүүд соо, ООН-эй Аюулгүйн Соведэй заседанинууд дээрэ Советскэ Союзай түлөөлэгшын хэлэһэн үгэнүүд соо дуулдана. Энэ хадаа советскэ арадай омогорхол ба зоригые улам бадаруулна.

Эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэгшэ хүсэнүүдэй илахань лабтай.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

СССР-эй эдеэ хоолой промышленностиин Министерствын совхозууд гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө дүүргэбэ, тэрэшэлэн үрһэнүүдээр ба таряанай фуражнуудаар өөһэдыгөө хангаба гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди.

Гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Министерствын совхозууд түсэбһөө гадуур миллион хахад пүүдһээ багабэшэ таряа нэмэжэ гүрэндөө тушааха байна.

СССР-эй эдеэ хоолой промышленностиин Министр Д. ПАВЛОВ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

Украинска ССР-эй Станиславска областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд Танда үгэһэн уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө, Закарпатска ба Львовско областьнуудай колхознигуудтай мүрысэн, таряа тушааха гүрэнэй түсэбые болзорһоо урид дүүргээ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. Эдеэ хоолой культурануудые — 343 мянган пүүд шэниисэ ба хара таряа үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ үлүү ехээр энэ жэлдэ гүрэндэ тушаагдаба. МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Областиин залуу колхозууд газартаряалангай культурын хэмжээе дээшэлүүлжэ, таряанай ба бусад культурануудай үндэр ургаса ургуулжа, намарай ба хабарай тарилга хэхэ үрһэнүүдээр өөһэдыгөө хангаа. Энэ жэлдэ областиин колхозуудай ажалта үдэрэй натуральна ба мүнгэн түлөөһэн нилээд ехэ болохо байна.

Большевистскэ партиин, Советскэ правительствын ба хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танай өөрынтнай үзүүлһэн асари ехэ туһаламжын ашаар Станиславска областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд эдэ амжалтануудые туйлаа.

Станиславска областиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд хадаа малажалай продуктнуудые, хартаабха, овощьнуудые, сахарна свёкло ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые гүрэндэ тушааха уялгануудаа мүн лэ нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Таниие найдуулнабди. Областиин колхозууд ба совхозууд нийтын малажал хүгжөөхэ түсэбэй дүүргэлтэ хангаха, намарай тарилга ба намарай пар хахалалгые амжалтатайгаар ябуулжа, 1951 ондо бүри үндэр ургаса абаха бата бэхи үндэһэ һуури табиха байна.

Украинын КП(б)-гэй Станиславска обкомой Секретарь М. СЛОНЬ.
Станиславска областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй исполкомой Түрүүлэгшэ Е. КОБЗИН.
Бэлэдхэлэй Министерствын Станиславска областьдохи Түлөөлэгшэ П. РАКИТИН.
Станиславска областиин хүдөө ажахын Управлениин Начальник С. ЛУНЯК.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

Украинска ССР-эй Полтавска областиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд Танай үмэнэ абаһан уялгануудаа бэелүүлэн, таряа тушааха гүрэнэй түсэбые (кукурузагүйгөөр) болзорһоо урид дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. 1949 онойхиһоо 5 миллион 660 мянган пүүд үлүү ехэ шэниисэ энэ жэлдэ гүрэнэй бэлэдхэлэй пунктнүүдтэ тушаагдаба, МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр. Тэрэшэлэн олонжэлэй ногооной үрһэ бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэб болзорһоо урид 179 процент дүүргэгдөө. Энэ жэлдэ областиин колхозууд болон совхозууд намарай ба хабарай культурануудай үрһэнүүдээр өөһэдыгөө бүрин хангаа, мүн колхознигууднай 1949 онойхиһоо үлүү ехэ таряа ажалта үдэртөө абана.

1950 ондо малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб эбэртэ бодо малаар, гахайгаар, хонидоор ба моридоор дүүргэгдөө. Полтавска областиин колхознигууд болон колхозницанууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд ороохон ба фуражна фонднуудые байгуулха ехэ хүдэлмэри ябуулжа, нийтын малажалай байрануудые барижа байна. Мүнөө үедэ областиин колхозууд, совхозууд болон МТС-үүд сахарна свёкло, кукуруза, хартаабха, наран сэсэг ба бусад техническэ культурануудые хуряалгада эдэбхитэйгээр бэлэдхэжэ, намарай тарилга ба намарай пар хахалалга эмхитэйгээр ябуулжа байна.

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович! Кукуруза, наран сэсэг, хартаабха, овощьнууд ба малажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбүүд, сахарна свёкло хуряалга ба болбосоруулга болзорһоо урид дүүргэгдэхэ, мүн намарай культурануудые тарилга, хабарай бүхы культурануудые тариха намарай ба хара парнуудые хахалалга эрхим агротехническэ болзорнуудта үнгэргэгдэжэ, 1951 ондо үндэр ургаса абаха бата бэхи үндэһэ һуури табигдаха гэжэ, Таниие областиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд найдуулна.

Украинын КП(б)-гэй Полтавска обкомой Секретарь М. СПИВАК.
Полтавска областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй исполкомой Түрүүлэгшэ И. МАРТЫНЕНКО.
Бэлэдхэлэй Министерствын Полтавска областьдохи Түлөөлэгшэ П. ЧАЙКИН.
Полтавска областиин хүдөө ажахын Управлениин Начальник Ф. ДОЛЕНКО.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

Кабардинска АССР-эй колхозууд ба совхозууд таряа тушааха гүрэнэй түсэбые (кукурузагүйгөөр) болзорһоо урид дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. Эдеэ хоолой гол культура —шэниисэ бэлэдхэхэ түсэб 104 процент дүүргэгдөө. МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр. Республикын колхозууд 1951 ондо ургаса абаха тарилгын гүрэнэй түсэб дүүргэхын тула намарай ба хабарай культурануудай үрһэнүүдээр өөһэдыгөө хангаа.

Колхозно ба совхозно нийтын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ, республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ хоёр дахин үлүү ехэ бүдүүн тэжээлнүүдые бэлэдхэбэ.

Мүнөө республикын колхозууд ба совхозууд наран сэсэг хуряана, тэрэшэлэн кукуруза, хлопчатник, кенаф ба бусад техническэ культурануудай ургасын хуряалгада, намарай тарилга үнгэргэлгэдэ бэлэдхэнэ. Гэхэтэй хамта, хабарай культурануудые тариха бүхы талмай дээрэ намарай пар хахалалгын хүдэлмэри ябуулжа байна.

Кабардинска республикын колхознигууд, колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хадаа наран сэсэг, кукуруза, техническэ культурануудые ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэб болзорһоо урид дүүргэхын тула бүхы хүсэеэ зорюулха, энэмнай эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ манай оруулалта болохо гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Таниие найдуулнабди.

ВКП(б)-гэй Кабардинска обкомой Секретарь В. БАБИЧ.
Кабардинска АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ И. КАЗМАХОВ.
Бэлэдхэлэй Министерствын Кабардинска АССР-тэхи Түлөөлэгшэ Н. ЦЫГАНОВ.
Кабардинска АССР-эй хүдөө ажахын Министр К. КЕРЕФОВ.

КОЛХОЗНИГУУДАЙ МҮРЫСӨӨН

1950 ондо таряа хуряалга ба гүрэндэ тушаалгые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд социалистическэ мүрысөөндэ эршэмтэйгээр оролсоһон юм. Мүнөө мүрысөөнэй түрүүшын дүнгүүд дээрэһээ харахада, таряанажалай нэгэдэхи ба хоёрдохи бригаданууд түрүүлжэ ябана. Эдэ бригадануудай бүхы гэшүүдынь үдэрэйнгөө нормонуудые үлүүлэн дүүргэхын түлөө өөһэд хоорондоо мүрысэнхэй. Залуу колхознигууд Жалсама Ухинова, Самажап Раднаева гэгшэд үдэр соо тус бүридөө 700 боолто боожо, түрүү ажалаараа шалгарнад. Мүн машинистнууд Дарма Жигжитов, Цыбик Раднаев гэгшэд мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

Тус колхозой гэшүүд гүрэнэйнгөө урдахи түрүүшын уялгые бэелүүлэн, бэлэдхэлэй пунктнуудта эрхим шанартай шэниисэ тушаажа байна.

Б. Мунгунов.

Партиин райком участково агрономой хүдэлмэриие зүбшэн хэлсэбэ

ГЖАТСК, (Смоленскэ область). (ТАСС). ВКП(б)-гэй Гжатска райком участково агрономууд А. Чечуровагай, Е. Чупилинагай хүдэлмэри тухай асуудал зүбшэн хэлсээ. Эдэнэр — практическа ажалда оройдоо 2—3 жэл ябаһан залуу мэргэжэлтэд юм. Тус агрономуудай ажал-ябуулгын зонодо ородог Орловско, Московско ба бусад сельсоведүүдтэ газар өлдүүрилгэ һайжараа, агротехникын заабаринууд хүсэд бүрин дүүргэгдэдэг болоо.

Участок дээрэхи хүдэлмэреэ хайшан гээ һаа бүри һайнаар эмхидхэхэб, ямар асуудалнуудые түрүүшын ээлжээндэ шиидхэхэб гэһэн практическа зүбшэлнүүдые залуу агрономуудта үгэбэ.

Колхозуудые томодхохо ябадал агрономуудай урда бүри ехэ перспективэ бии болгоно. Колхознигууд —опытнигуудые элсүүлэн, туршалгын участогуудые эмхидхэхэ —тэдэнэй шухала зорилго мүн.

Агрономуудай хүдэлмэриие үдэр бүри һонирхохо, тэдэндэ туһаламжа үзүүлхыень партийна эхин организацинуудта дурадхагдаа. Мэргэжэлтэдэй эрдэм мэдэсын хэмжээе дээшэлүүлхэ ба тэдэнэй дунда ябуулагдадаг нийтэ-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээ ябуулганууд хараалагдаа.

Хойто зүгтэхи садууд

ХАБАРОВСК. (ТАСС). Хизаарай колхозуудта, совхозуудта, ба туһалбариин ажахынуудта намартаа садуудые тариха бэлэдхэл эхилээ. Сад тарилга хойто зүгтэ улам саашаа дэлгэрнэ. Колымада, Дээдэ-Бурейнскэ ба Комсомольско районуудта, Доодо Амурта мүнөө намар хэдэн арбаад гектар шэнэ садууд таригдахань.

Улан-Удын депогой комсомольско-залуушуулай «Еа 2777» паровозой ахалагша машинист И. Здаров эб найрамдалай стахановска вахтада жагсажа, паровозоо сүүдхэ бүридэ 500 — 550 километртэ гүйлгэнэ. Мүн һара бүридэ 50—60 тонно шулуун нүүрһэ алмалта хэнэ. Хоёрдохи кварталда эрхим һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө нүхэр Здаровай паровоздо «Советскэ Союзай эрхим паровоз» гэһэн нэрэ зэргэ олгогдоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: И. Здаров аян замай һүүлээр поездһоо буужа ябана.

М. Минеевэй фото.

Түрүүшүүлдэ шан үгтэбэ

Закаменай аймагай Санагын сомоной «Коминтерн» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Санжитов) энэ жэлдэ зоотехническэ барилтые һайнаар ябуулһанайнгаа түлөө айгүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой дамжуулгын улаан тугта хүртэбэ. Мүн Мыло-Бортойн сомоной «Улаан-Одон» колхоз зоотехническэ барилгые һайнаар эрхилһэнэйнгээ түлөө шанда хүртэһэн байна.

М. Хамаганов.

Һүнэй-товарна фермын олзо

Сэлэнгын аймагай Юрөөгэй сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һайн үүлтэрэй малай һүнэй-товарна фермын олзо доход жэл ерэхэ бүри ургана. Тус фермын һаалишад энэ жэлэй үнгэрһэн 7 һарын турша соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1070 литр һү һаагаа. Һаалишад Д. Будажапова 6 һара соо үнеэн бүриһөө 1311 литр ба Д. Цырендоржиева 1264 литр һү һааһан байна.

Энэ колхоз һүүлэй дүрбэн жэлэй турша соо республикын колхозуудта һайн үүлтэрэй залуу малнуудые худалдажа, 645 мянган түхэригэй олзо доход оруулаа.

БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Эрдынеевагай даадаг энэ фермын хүдэлмэрилэгшэд тусхайта хүдэлмэриингөө хажуугаар, малдаа үбһэ тэжээл элбэгээр бэлдэнэ.

В. Титов.

Түрүү колхоз

Кударын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ таряа тушаалгаар аймаг соогоо түрүү һууринда ябана. Мүнөө энэ колхоз 500 центнер таряа гүрэндөө тушаажа, аймгүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой дамжуулгын улаан тугта хүртэбэ.

Н. Шагланов.

Үндэр наһатай үбгэдэй эдэбхи

Курумканай аймагай Дэрээнэй сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой 70 таран наһатай үбгэд Д. Аранзаев, Х. Хормонов, Г. Аранзаев ба М. Казаков гэгшэд үбһэ хуряалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Эдэ дүрбэн үбгэд гар хажуураар үбһэ сабшажа, 430 бухал табяад, колхоздоо тушааба.

В. Баторов.

Партийна һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэнэ

ВКП(б)-гэй Хойто-Байгалай айком партийна һуралсалай шэнэ жэлдэ эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ байна. Бүхы кружогууд болон политһургуулинуудта һураха һурагшадай составынь тодорхойлогдожо байна.

«ВКП(б)-гэй хуряангы курсые» шудалха кружогуудай хүтэлбэрилэгшэдэй гурбан үдэрэй семинар болобо. Семинар дээрэ, «Манай партидахи социал-демократическа хэлбэрил тухай үшөө дахин», «ВКП(б)-дэхи баруунай хэлбэрил тухай» гэһэн И. В. Сталинай зохёолнуудаар лекцинүүд уншагдаһан, занятинууд үнгэргэгдэһэн байна.

Мүнөө һаяын үдэрнүүдтэ политһургуулинуудай пропагандистнуудай семинар болохоор хараалагдана.

Аймагай партийна эдэбхитэдһээ эгээл бэлэдхэл ехэтэй нүхэдүүд кружогууд болон политһургуулинуудай пропагандистнуудаар табигдаһан байна.

М. Смоляков.

Комсомольско пропагандистнуудай семинар

ВЛКСМ-эй Заиграйн айком эхин комсомольско организацинуудай дэргэдэхи политкружогуудые ерэхэ жэлдэ эрхилхэ пропагандистнуудтай 8 үдэрэй семинар хэбэ.

Семинарта хабаадагшад «Уласхоорондын байдал», «Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) Партиин түүхын», кружогто үзэхэ темэнүүдээр лекцинүүдые шагнабад. ВКП(б)-гэй айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Н. Шергин, дунда һургуулиин багшанар нүхэд С. Кирхнер, Р. Радина гэгшэд уншаа.

Семинарта хабаадагшад нилээд юумэ һураһан байна. «Шэнэ зам» колхозой эхин комсомольско организациин кружогой пропагандист нүхэр Ж. Цибикдоржиев, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой пропагандист нүхэр Н. Матвеева гэгшэд семинар дээрэһээ ехэ юумэ ойлгожо абаабди гэжэ мэдүүлээ.

Д. Дагбаев.

Марксизм-ленинизмын теорие гүнзэгыгөөр шудалае

Политическэ гэгээрэлэй системэ дэхи партийна һуралсалай үнгэрэгшэ жэлые хэлхеэ холбооной Управлениин дэргэдэхи партийна эхин организациин (секретаринь Л. Кряжева) коммунистнууд горьтойхон амжалтатайгаар дүүргээ һэн. «ВКП(б)-гэй түүхын хуряангы курсые» шудалха кружогто һурагшад дүн гаргалгын заняти дээрэ, большевизмын түүхэ ба теорие гүнзэгыгөөр мэдэхэ байһанаа харуулжа, барандаа һайн сэгнэлтэнүүдтэ хүртэһэн юм.

Тэдэнэр туйлаһан амжалтануудараа һанаагаа амараагүй, эрдэм мэдэрэлээ улам дээшэлүүлхые эрмэлзэнэ. Нёдондо жэлдэ кружогто һурагшадай олонхинь зунай сагта номуудые уншажа, бэлэдхэл хээ. Тиимэһээ, эндэхи коммунистнууд һуралсалай шэнэ жэлдэ марксизм-ленинизмын теорие бүри гүнзэгыгөөр шудалхань лабтай.

— Мүнөө партийна эхин организаци һуралсалай шэнэ жэлдэ эмхитэйгээр бэлдэнэ. Һаяхан болоһон партбюрогой заседани дээрэ энэ шухала асуудал дэлгэрэнгыгээр хэлсэгдэжэ, тусхай шиидхэбэринүүд абтаа.

Партбюро хадаа коммунист бүхэнэй политическэ бэлэдхэлыень болон шадабарииень хаража үзөөд, 13 хүнүүдые марксизм-ленинизмын зохёолнуудые бэеэ даан шудалхыень уялгалһан байна. Үлэгшэ коммунистнууд «ВКП(б)-гэй түүхын хуряангы курс» шудалха кружогто һуралсаха юм. Нёдондо жэлдэ тус кружогой хүтэлбэрилэгшөөр коммунист Б. Прокопчик хүдэлмэрилһэн байгаа. Энэ нүхэрөй методическа баян дүй дүршэлтэй байһан тула, партбюро болбол нёдондонойнь кружогые мүнөө жэлдэ тэрээндэ дахин даалгажа үгөө. Үнэхөөрөөшье Б. Прокопчик кружогойнгоо занятинуудые идейнэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэн, үзэдэг материалнуудаа тодо һонороор ойлгуулдагһаа һурагшадайнгаа дунда хүндэтэй болонхой. Мүн литература ба харуулан ойлгуулха пособинууд, бусад хэрэгэлнүүд гүйсэд бэлэн болгогдоо. Тэрэшэлэн һаяын сагта партийна хамтын сүглаан болоһо энэ асуудалнуудые коммунистнууд мүн лэ зүбшэн хэлсэхэ байна.

Гэхэтэй хамта, һуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ зарим коммунистнууд хүдөө нютагуудта командировкоор гарахадаа хэдэн олон үдэрөөр һургуулияа гээгдэжэ, программна материалаа мууса мэдэдэг байгаа. Тиимын тула, партийна эхин организаци хадаа болохоёо байһан сүглаан дээрэ энэ асуудалые хурса шүүмжэлэлтэйгээр зүбшэн, зохистой хэмжээнүүдые харуулха ёһотой.

Ондоо дутуу дүнданууд бии байбашье, хэлхеэ холбооной Управлениин дэргэдэхи партийна организаци һуралсалай шэнэ жэлые бэлэдхэлтэйгээр угтахаар бэлэн байна.

Б. Дондоков.

Комсомолецуудай һайн жэшээ

Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой комсомольско организаци поли дээрэ таряа гээхэгүйн түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна. Комсомольско организациин секретарь нүхэр В. Филатов таряа хуряалгын шанарые дээшэлүүлхэ тухай шанга эрилтэнүүдые комсомолецуудай урда табина. Хуряагдаһан таряалангай талмайнуудые актаар тушааха, хуряалгын ба зөөлгын үедэ орооһоной гээлтэ гараһан ушарнуудые элирүүлэн усадхаха, мүн орооһо сэбэрлэлгые түхэреэн сүүдхэ соо ябуулха хэмжээнүүд колхозой правлениин зүгһөө абтадаг байна. Тиин, таряа хуряалгаяа саг соонь дүүргэлгэдэ хам оролсохо зуураа, комсомолецууд болбол эдэ хэмжээнүүдые бэелүүлгэдэнь колхозой правлениидэ, партийна организацида туһална.

Бригадануудта «дайшалхы хуудаһанууд» ба ханын газетэнүүд гаргагдана. Таряагаа бөлвор еөонь гээлтэгүйгөөр хуряалгада колхознитуудые уряалһан статьянууд тэндэнь бэшэгдэнэ. Гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые дүүргэхын түлөө комсомолецууд ба залуушуул сусаршагүйгөөр тэмсэжэ байна.

Ф. Моренец.

3 кружок эмхидхэгдээ

Бурмонкоопсоюзай партийна организаци партийна һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэжэ байна. Кружогуудта һуралсаха нүхэдтэй партбюрогой гэшүүд хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө. Бурмонкоопсоюзай коллективтэ 3 кружогууд эмхидхэгдэбэ. Мүн эхин зохёолнуудые хэрэглэн ВКП(б)-гэй түүхые шудалха дээшэлүүлэгдэһэн типэй кружогто 10 коммунистнууд ба 5 партийнабэшэ нүхэд һуралсаха болобо. ВКП(б)-гэй түүхые шудалха хоёрдохи кружогто 21 партийна ба партийнабэшэ эдэбхитэд оробо. Үшөө политграмотын һургуули бии болгохоор шиидхэгдэбэ. «ВКП(б)-гэй хуряангы курсые» шудалха дээшэлүүлэгдэһэн типэй кружогые нүхэр Покровский хүтэлбэрилхээр томилогдобо. Мүн «Хуряангы курсые» шудалха хоёрдохи кружогой хүтэлбэрилэгшээр нүхэр Дугаров ба политграмотын һургуулиин хүтэлбэрилэгшөөр нүхэр Васангов гэгшэд баталагдаа.

Партийна ба юрэнхы эрдэм болбосоролойнгоо хэмжээгээр кружогто һурагшад шэлэгдэн абтаһан байна. Мүн партийна суглаан дээрэ партбюрогой гэшүүдһээ консультантнууд томилогдобо.

Д. Колмаков.

Халуун хани барисаата нэгэдэл

Һаяхан Бичурын аймагай «Коминтерн», «Красный боевик», «Улаан-Одон» ба Свердловой нэрэмжэтэ колхозууд нэгэдэһэн байна.

—Жэжэ колхозуудые томо, экономическа талаараа улам хүсэтэй артельнэ ажахы болгоходо колхозуудай материальна ба культурна байдалые бүри һайжаруулха, колхозуудые ажахын-эмхидхэлэй талаарнь улам бэхижүүлхэ туйлай ехэ перспективэнүүдые олгоно, — гэжэ Ара-Киретын сомсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Земзерев хамтын суглаа нээхэ зуураа хэлэбэ. —Эдэ дүрбэн колхозууд нэгэдээд байхадаа тон ехэ ажахытай болохо: 4 мянган гектар таряалан, 2700 гектар сабшалан, 7 мянган гектар бэлшээриин газар ба 5 мянга гаран толгой адууһа мал хамтадхагдаха. Энээнһээ гадна, нэгэдхэгдэһэн колхоз хүдөө ажахын хэдэн арбаад машинануудтай болохо байна. Ажал хэжэ шадаха гэшүүдэйнь тоо 587 хүн болохонь. Энэ хадаа ажахын ехэхэн амжалтануудые туйлажа шадаха колхозно тон ехэ коллектив гээшэ, — гээд нүхэр Земзерев үгөө дүүргэбэ. Томо болгогдоһон энэ колхоз советскэ гүрэнэй ба коммунистическэ партиин элитэ ехэ ажал-ябуулагша нүхэр А. А. Ждановай нэрээр нэрлэгдэбэ. Колхозой партийна организацие арбан жэлдэ хүтэлбэрилһэн Санжижап Гырылович Бадмаев правлениин түрүүлэгшээр һунгагдаһан байна. Колхозойнгоо хүтэлбэрилхы хүнүүдые һунгахадаа ород ба бурят колхознигууд халуун хани барисаатай байһанаа үшөө дахин харуулаа.

Ород ба бурят колхознигууд ажахы ба адууһа малаа хайшан гэжэ эмхитэй зэтэйгээр ниилүүлжэ, тоо бүридхэлээ һайнаар табиха тухай хамтынгаа суглаан дээрэ ехэ эдэбхитэйгээр хэлсэһэн байна. Энэ хадаа артельнэ ажахыгаа үргэдхэн бэхижүүлхын түлөө оролдожо байгаа колхознигуудай патриотическа эрмэлзэлгые, ород ба бурят колхознигуудай хоорондохи хани барисаае эли тодоор харуулна.

А. Юмсунов.

ИВОЛГЫН АЙМАГТА

АГИТБРИГАДА КОЛХОЗУУДААР ЯБАБА

Аймагай культурын байшангай дэргэдэхи агитбригада Гурульбиин сельсоведэй колхозуудай таряанажалай бригадануудаар ябажа, нэгэ акттай зүжэгүүдые харуулһан, шэнэ дуунуудые дуулаһан, уранһайханай уншалгануудые хэһэн байна. Мүн бригадануудта «дайшалхы хуудаһанууды», плакат ба лозунгнуудые гаргалгада туһалаа.

Мүн энэ агитбригада Оронгын ба Гильбириин сомоной колхозуудта гаража, уһалуурайн шэнэ системэдэ орохо тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол тушаа хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэнь.

ЗАЛУУ БАГШАНАР ЕРЭБЭ

Московско, Калининска областьнуудай ба Удмуртска АССР-эй педагогическа училищинуудые дүүргэһэн залуу багшанар Иволгын эхин һургуулинуудта хүдэлмэрилхэеэ ерэбэ.

Һаяар дунда ба хүсэд бэшэ дунда һургуулинуудта зааха багшанар ерэхэ юм.

БЭЛЭДХЭЛТЭЙГЭЭР ЭХИЛЭЭ

Колобковско, Нижне-Иволгинска, Ключевскэ ба бусад эхин һургуулинууд һуралсалай жэлэй бэлэдхэлые амжалтатайгаар дүүргээ. Һургуулиин гэр, парта ба багшанарай байха гэрнүүд саг соогоо заһабарилагдаа.

ПОМИДОРОЙ ҮНДЭР УРГАСА

Энэ жэлдэ «Осоавиахим» колхозой огородно бригада (бригадирынь нүхэр И. Гаврилов) помидорой үндэр ургаса хуряажа байна. Нэгэ гектар газарһаа 300 центнер помидор абтаһан байна. Үшөө 200 центнер абтахаар хараалагдана. Тус колхоз гүрэндэ тушааха түсэбөө дүүргээд, колхознигуудай ажалта үдэртэ 100 центнер помидор хубаагаа.

А. Нагаслаев.

Тобшо һонинууд

✦ **Һаалишад үбһэ хуряалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана.** Хэжэнгын аймагай Хэжэнгын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һаалишад Ц. Гумпылова, Д. Мухарханова, М. Одинцова ба бусад малаа харууһалхынгаа хажуугаар үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ ябалсажа, тус бүриин 100—120 центнер үбһэ хуряаба.

✦ **Радиодамжуулгануудые дууладаг болобо.** Хориин аймагтахи «Заготскодой» конторын Анаагай база радиоприемнигһоо хүдэлмэрилэгшэдэйнгөө 10 гэртэ радио оруулба.

✦ **Түсэбөө дүүргэбэ.** Тарбагатайн аймагай «Искра» колхоз нооһо, брынзэ ба үндэгэ тушааха түсэбөө дүүргэбэ. Түсэбһөө гадуур 2500 үндэгэ тушаагаа. Мүн Ехэ Куналейн сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ ба Куйтунска сельсоведэй Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд һү тушааха түсэбөө дүүргүүтэй байна.

✦ **Пионернүүд колхоздоо туһалба.** Курумканай аймагай Хүшэгээрэй 7 жэлэй һургуулиин һурагшад-пионернүүд В. Эрдынеев, Д. Чойропов, Д. Хобраков ба Х. Бодиев гэгшэд зунайнгаа амаралтын үе соо Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 35 центнер набшаһата тэжээл бэлдэжэ үгэбэ.

И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан партийна, советскэ болон олониитын организацинуудһаа, ажалшадай коллективүүд, Советскэ Союзай гражданинууд, гүрэнэй, ниитын организацинуудһаа ба хилын саанахи элдэб нюурнуудһаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд ороһон байна.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаһуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалгануудые хүргэбэ:

Ростовско областиин «Заготзерногой» Чаботовско пунктын хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

«Вологодстрой» трестын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Чувашска АССР-эй Яльчикска районой «Красный Восток» колхозой колхознигууд;

Пермскэ түмэр замай Усьва станциин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Могилевско областиин Могилевско районой, Дашкавска сельсоведэй колхознигууд, хүдэлмэришэд, албахаагшад ба интеллигенциин баярай суглаан;

Бобруйска областиин Паричска районой, «Новый мир» колхозой колхознигууд;

Ростовско областиин Каменска педагогическа училищиин багшанар, һурагшад ба албахаагшадай коллектив;

«Измаил» пароходой экипажай личнэ состав;

«Унжа» пароходой экипажай личнэ состав;

Клайпедскэ мореходно училищиин курсантнууд, багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Черниговскэ областиин Менскэ районой Щорсын нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Харьков городой № 9 ремесленнэ училищиин һурагшад ба сотруднигуудай коллектив;

«Красный Октябрь» гэжэ Харьковска заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Молдавска ССР-эй Гүрэнэй публичнэ библиотекын сотруднигуудай коллектив;

Бендеры городой телеграфын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Молдавска ССР-эй Унгенска промкомбинадай хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Ташкент городой Центральна райпромкомбинадай хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Полтавска областиин Зен... районой, «Червоний травень» ... колхознигууд;

«Ленрыб» трестын тралово флот... рягууд;

Ровенско областиин Дубновска ... тростанциин хүдэлмэрилэгшэдэй ... лектив;

Черниговскэ филармониин артист...

ВКП(б)-гэй Омско горком;

Лисичанска педагогическа учили... багшанар ба һурагшадай коллектив;

Ворошиловградска областиин «... новец» гэжэ шахтын хүдэлм... инженерно-техническэ хүдэлмэри... ба албахаагшадай коллектив;

СССР-эй бэлэдхэлэй Министерст... Гүрэнэй хэблэлэй хүдэлмэрил... коллектив, Москва город;

Омско № 1 ТЭЦ-эй хүдэлмэ... инженерно-техническэ хүдэлмэрил... ба албахаагшадай коллектив;

Барнаульска педагогическа инст...дай студентнэр, багшанар ба ал...шадай коллектив;

Азербайджанска ССР-эй науки... Академиин Литературна музейн ... мэрилэгшэд;

Ханты-Мансийска национальна о...гой Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой ... хозиигууд;

Бендерскэ консервнэ заводой ... мэришэд, инженерно-техническэ ... мэрилэгшэд ба албахаагшадай ... тив;

Ракитянска үрһэтаралгын ... совхозой хүдэлмэришэд, албахааг... инженерно-техническэ хүдэлмэрил...

Грозненско областиин Карана... районой, 2-дохи пятилеткын нэрэ... колхозой колхознигууд;

Госбанкын Латвийска республик... конторын ба городской отделени... хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив, Риг... род;

Молотовско областиин Бард... районой «Красный плуг» колхозой ... хознигууд;

Ростовско областиин Аксайска ра...ной кинофикациин хүдэлмэрилэгш...

Ростовско областиин «Красный ...зан» совхозой хүдэлмэришэд ба ал...хаагшадай коллектив;

Московско областной зоотехни... туршалгын станциин научна хүдэлм...лэгшэд, хүдэлмэришэд ба албахаа...дай коллектив;

Сталинградска областиин Ново-А...скэ гослесопитомнигой хүдэлмэришэд ... албахаагшадай коллектив;

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха)

Улан-Удын бурят дунда һургуулида

Сентябриин 1-нэй үглөөгүүр Улан-Удын бурят дунда һургуулиин һурагшад занятинуудай эхилхэһээ бүри урид ерэһэн байнад. Урин зохид, уужам ехэ классуудай үүдэнүүд нээгдэбэ. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүдэй портредүүд, эрхимээр һураһыень һурагшадые уряалһан лозунг ба плакадууд дэлгээтэй.

Һургуулиин хэдэн зуугаад һурагшад бүлэг бүлэгөөрөө сутлараад, хүхюутэй зугаатайгаар хөөрэлдэнэд. Республикын аймагуудһаа энэ жэлдэ ерэһэн хүбүүд басагадууд танилсанад. Тэдэнэй дунда аяар холын Ахын, Курумканай, Баргажанай, Закаменай, Яруунын аймагуудһаа ерэгшэд олон.

Хуушан һурагшадынь зунайнгаа каникулые яажа үнгэргэһэн тухайгаа хөөрэлдэнэ. Мүнөө жэлдэ 10-дахи класс дүүргэхэ хүбүүд басагад болбосоролой аттестат абахын тулада үсэл шангаар һураха шухала гэлсэнэ. Тэдэнэй дунда Хэжэнгын аймагһаа ерэһэн Владимир Содномова бии. Тэрэ хадаа үнгэрэгшэ жэлдэ 9-дэхи класста һурахадаа бүхы предмедүүдээрээ «5», «4» гэһэн сэгнэлтэнүүдые абадаг байгаа. Дунда һургуулиие алтан медальтайгаар дүүргэхын тулада В. Содномовой шэнэ жэлдэ бүри оролдостойгоор һурахань лабтай.

Һургуулиин багшанар суглар... эхилбэ. Тэдэнэй дунда Доржи Ба...заровай нэрэмжэтэ Бурят-Монго...лой пединститут дүүргэһэн за... багшанар Богданова, Татаров ... Егунова гэгшэд бии.

Һургуулиин директор нүхэр ... Балтахинов һуралсалай шэнэ жэл...дэ бэлэдхэл һайнаар хэгдээ, һур...гуулида хэрэгтэй түлеэн үшөө ... һарада 100 процент бэлэдхэгдэ... байна, һургуулиин гэр байра за...барилагданхай, учебнигүүд ба һу...ралсалай бусад хэрэгсэлнүүд... гүйсэд хангагданхайбди гэжэ ...рэнэ.

Удангүй хонхын дуун 9 час бо...лоһые мэдээсэбэ. Һурагшад кла...ссуудта орожо, расписаниин ёһо... урогууд эхилнэ.

10-дахи «Б» класста түрэл... хэлэнэй урок болобо. Пединсти...тут дүүргээд ерэһэн багша Цы...дэмэ Санжиевна Егунова һура...шадай эрдэм мэдэсые элирүүл...гээр урогоо эхилээ. Эндэ Куру...канай аймагһаа ерэһэн Будаин ... Мункоева, Зэдэһээ ерэһэн Гомбо...жапов ба бусад бурят-монгол хэ...лэнэй грамматикын дүримүүд... һайнаар мэдэдэг байһанаа харуул...ба. Иигэжэ һуралсалай шэнэ жэл... тус һургуулида эмхитэйгээр эхи...лээ.

Г. Данзанов.

Амаралтын һүүлээр

Пединститудай хашаа соо таригдаһан элдэб янзын сэсэгүүд, залуухан модод набша намаагаа надхуулан, һайндэрэйхеэр хубсалһан мэтэ һагсайлдана. Һуралсалдаа сугларһан студентнэр өөһэдынгөө гараар тариһан ургамалнуудые хаража, һанал сэдьхэлээ дүүргэн, хүхилдэнэ.

— Биологуудай хэһэн ажал миин хосороогүй, харин тариһан лэ юумэнь гоё һайнаар сэсэглээ ха юм,—гээд институдай III-дахи курсын студент Эрхитэ Раднаев нүхэртөө хандана.

— Юундэ хосорхо һэм, тэдэшни мичуринска материалистическэ һургаалай заабаряар ажаллаа ха юм—гээд, хажуудань байһан студент, Сталинска стипендиат Дашинима Доржиев эпеэбхилэн харюусаадхина.

—Зүб лэ даа. Һанана бэзэш, манай амаралтада тарахада эдээхэн сэсэгүүд һаяшаг лэ амидаржа эхилээд байгаа бэлэй,—гэнэ Эрхитэ Раднаев.

Эдэ нүхэд хоёулаа сугтаа гурбадахи жэлээ һурахань. Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлэй экзаменуудые бүхы үзэһэн предмедүүдээрээ «5» гэһэн сэгнэлтэгайгээр үгөөд, амархаяа тараа һэн. Тэдэнэр пединститудай бурят хэлэ ба литературын факультедтэ һуража байна.

— Дашинима, мүнөө зунай лингвистическэ экспедицидэ ябаһан тухайгаа хөөрыш,—гээд Раднаев нүхэртөө хандана.

—Хөөрэхэшье юумэн хомор даа. Теэд, хэлэжэ эхилшоо һаа лаб хэды час хэрэгтэй болохо. Болоо узыш, бурят хэлэнэй уран баялигые Байгал далайнһаа холо ... бшуу,—гэжэ Дашинима эхил... Һүүлээрнь экспедицидэ хараһан үзэһэн һонинууд, уулзаһан хүнүү... тухайдаа шагнажа ханашагүйгөө... нүхэртөө хөөрэжэ үгөө һэн.

— Нүхэр, языкознани тухай нүхэр Сталинай бэшэһэн гайхамшата зохёолнуудые уншаад байхадаа хэдэн олон юумые шэнэ, ёһотой хурса нюдөөр харадаг боложо. Национальна хэлэ ба литератураяа эрхимээр шэнжэлэн үзэхын түлөө оролдохобди. Энэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулнаб,—гээд Дашинима хөөрөөгөө дүүргэ...һэн.

Уданшьегүй институдай байшан соһоо хонхо жэнгиржэ, хани нүхэдэй халуун хөөрэлдөө заа...хаан, арюун зорилгоёо амжалта...тайгаар дүүргэгты гэһэндэл хэлэн... олон студентнүүдые уряалаа һэн.

Ч. Намжилов.

Яруунын мяханай совхоздо байрын гэрнүүдые ба малай байрануудые барилга үргэнөөр ябуулагдана. С. Кузьминай хүтэлбэрилдэг барилгын бригада байгша ондо байрын 5 гэр, ниитын бани, 1200 толгой хонидой байха байра, 5 гүүртэнүүдые барижа, ашаглалгада оруулаа. Мүнөө барилгын бригада 200 толгой үхэрэй байха типовой байрын барилгые дүүргэжэ байна. Совхоз болбол барилгын материалнуудые нютаг дээрэһээ олодог юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: малай типовой байрын барилга дээрэ.

М. Минкевэй фото.

Таряа тушаалгые үдэр һунигүй эмхидхэжэ, гүрэнтээ болзорһоо урид тоосоое!

Түрүү ажалай жэшээ харуулна

...эгма Ванзатова наһаараа ...үшье һаа, ажал хүдэлмэри ...эдэ Ждановай нэрэмжэтэ кол...ой (Хориин аймаг) бүхы гэ...үүтэ үльгэр жэшээ харуулжа ...даг юм. Энэ хадаа таряа ху...лгын үедэ үдэр бүри 510—520 ...олто боожо, нюрмоёо 125—130 ...цент хүрэтэр һайн шанартай...р дүүргэдэг байна.

...алдаа эрхим жэшээ харуулдаг энэ басаган колхозниуудай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри һайнаар ябуулдаг. Тэрэ хадаа газетэнүүдые болон литературануудые уншажа, таряа хуряалгада ябагшадые һонирхуулдаг, нормонуудаа үлүүлэн дүүргэлгэдэнь тэдэнэртэ туһалдаг байха юм.

Д. Жамсуев.

Эмхигүй ажалай үрэ

...үнөө жэлдэ Закаменай аймагай ...хозууд таряа хуряалгые эмхи...гөөр ба муу бэлэдхэлтэйгээр уг...а. Тэрэнэй эсэстэ аяар августын ...хүрэтэр эндэхи 27 колхозуудай ...ай 12-нь таряа хадалгада орооһон ...а. Мүн энэ болзорто оройдоо ...атка, 5 комбайн хүдэлмэрилжэ ...а. Хэтэрхэдэ, зарим колхозууд ...байнhaa гараһан таряа хэхэ ам...гүй байшоо. Жэшээлхэдэ, ...ин сомоной Молотовой нэ...этэ колхоздо таряа юулхэ ...артын дутамаг байһан дээрэһээ ...оног соо эндэ хүдэлмэрилһэнэй ...ээр, комбайн миил байха баа...болобо. Мүн энэ колхоз ток ...ээ суглараһан 100 гаран центнер ...ае саг дорнь сэбэрлэхэ ба ха...ха аргагүй байжа, тэндэ хэдэн ...он хоногто хэбтүүлжэ, мэ...ая болотор гүрэндэ тушаалгые ...эгүй байгаа.

...рэшэлэн «Майн 1» колхоздо ...хүдэлмэрилдэг комбайнова агрегат ...өө хүрэтэр кадрнуудаар дутуу байһаар. Энэ хадаа комбайнай түргэнөөр хүдэлхэ ябадалда һаад ушаруулна.

Зарим колхозуудта таряа гээжэ байһан ябадал үзэгдэнэ. Теэд шанарай түлөө шанга тэмсэл хэгдэнэгүй.

Аймагай хүдөө ажахын таһагай хүдэлмэрилэгшэд ургаса хуряалгые шангадхахын оронд, харин колхозуудай правленинүүдһээ мэдээ суглуулаад лэ, кабинедтээ һуудаг, колхозуудай бодото байдалые шалгадаггүй байха юм. Тиимэһээ зарим колхозууд таряа хуряалга тушаа буруу мэдээнүүдые хүргэнэ.

Таряа хуряалга, гүрэндэ тушаалга дээрэ тохёолдоһон эдэ бүхы дутуу дунданууды түргэнөөр усадхаха тушаа Закаменай аймагай хүтэлбэрилхы организацинууд эрид хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Е. Золтоев.

Республикын аймагуудта таряа хуряалгын ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын мэдээн

1950 оной сентябриин 1.

Аймагууд	ороһоо культурануудые хадалга (процентээр)
1. Баргажанай	45,6
2. Курумканай	45,1
3. Кударын	33,9
4. Прибайкальска	32,2
5. Кабанскын	31,8
6. Бичурын	28,5
7. Байкало-Кударын	27,4
8. Тарбагатайн	23,9
9. Хэжэнгын	23,5
10. Хориин	19,6
11. Кяхтын	19,1
12. Заиграйн	18,9
13. Мухаршэбэрэй	17,2
14. Ториин	14,9
15. Иволгын	15,3
16. Зэдын	13,5
17. Сэлэнгын	12,0
18. Яруунын	11,7
19. Закаменай	11,5
20. Түнхэнэй	6,3

Автомашина хүлеэгээд, аниргүйхэн һуужа байна

Таряа хуряалгын түлэг ябажа байһан мүнөө үедэ Мухаршэбэрэй аймагай «Путь Ленина» колхозой зарим гэшүүд полевой хүдэлмэридэ гарахын оронд, харин өөһэдынгөө дураар ой тайга зайжа, һамар түүжэ ябадаг байха юм. Теэд, колхозой правлени таряанажалай бригаданудта ажалай эмхидхэл зүбөөр табиха, колхозниуудай жаяг зарчам һайжаруулха тушаа хэмжээ абанагүй. Имагтал ажалда гараха колхозниуудаа, мүн бии байгаа арга боломжонуудаа поли дээрэ элсүүлээгүй байһан дээрэһээ түс колхоз таряа хуряалга болон гүрэндэ тушаалгые уажагайруулжа байна.

—Ток дээрээ бэлэн болоод байһан 150 центнер таряае гүрэндэ юундэ тушаагаагүйбта,—гэжэ асууха да, түс колхозой правлениин түрүүлэгшэ Ф. Сучков «автомашина хүлеэжэ һуунабди» гэжэрхёод, абяа аниргүй болошобо.

Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, дээрэ дурсагдагша колхозой зарим хүтэлбэрилэгшэдэй таряа хуряалгые түргэдхэжэ, гүрэнтээ болзорһоо урид тоосохын түлөө оролдоогүй байһыень гэршэлнэ.

А. Санкиров.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ БА ДЕМОКРАТИИН ХҮСЭН ИЛАГДАШАГҮЙ

* *

Цэдэн ГАЛСАНОВ

ШАНГО!

(„Шэнэ Хитад тухай“ шүлэгүүдһээ)

Сэнхир Амурай саана,
Сэбдэг байһан хизаарта
Үхэлэй хохимой самнан ябаа
һэн,
Хамаг амгалан зониие
Хара тамхяар хорложо,
Самурайн һэлмээр һүрдөөн
байгаа һэн..
Тэрэ нэгэтэ үглөөгүүр
Танк, пушкануудай нэрьежэ,
Үнэн хэрэгэй үүдэн нээгдэбэ.
«Катюшын» ород дуунууд
Хабхар байһан Маньчжуриие
Хаха зүһэн, толоор гэрэлтэбэ.
Шанго! — гэһэн үгэ
Шадалай хүрмэ дуугаар
Шэхэндэмнай анхан дуулдаа
һэн,
Номохон далай хүрэтэр,
Порт-Артур хүрэтэр
Энэ баярай үгэ задалаа һэн.
Маньчжурида манай илалтые
Москваһаа тиихэдэ амаршалан,
Мянган салюдай галнууд
сасарба.
Хабхар байһан талануу д
Хинганай орой хүрэтэр
Тэдэ галнуудһаа гэрэлтэн
мандаба.
Үүрэй толондо яларан,
Үргэн Маньчжури жаргаад,
Эрхэ сүлөөгөө гартаа абаа һэн.
Хара тамхинһаа сэбэрлэгдэһэн
Харбин баяраа хүргэжэ,
Шанго! — гэжэ бидэниие
үдэшөө һэн.
Буугай дуун замхажа,
Порт-Артур һэргэжэ,
Самурайн һэлмэ мохон
хухарба.
Амгалан сүлөө Маньчжури
Ажалта үдэрөө угтажа,
Шанго!!! — гэжэ жаргалаа
баралба.

Манай халуун туһаламжа

Японско империалистнар хадаа манай ороной нангин газар дайда худар добтолон орожо, арад зоной-мнай амгалан тайбан ажабайдал эбдэхые хүсэн, үнинһөө хойшо дайн сэрэг үүдхэн дугташажа байһан байгаа.

1945 оной август һарада советскэ сэрэгүүд немецко-фашистска булимтарагшадта эсэргүү дайниие илалта түгэлдэрөөр дүүргэһэнэй һүүлээр, империалистическэ Японииин галзуу дээрэмшэдтэй дайлалдажа эхилээ һэн.

Энэ үедэ манай часть Маньчжуриин хилэ шадар байжа байгаараа, дайнай эхилһэн түрүүшын үдэр Маньчжуриин территори дээрэ гараа һэн. Тэндэ бидэнэр —сүлөөлэгшэ армиин сэрэгшэд хитад арадта халуунаар угтагдажа, тэдэнэрэй зол жаргалта байдалай түлөө тэмсэлые дэмжэжэ ороо һэмди.

Американска империалистнарай эзэмдэлгэһээ Маньчжуриин территориие хамгаалха зорилго бидэнэй урда табигдаһан байна. Охорхон сагай хугасаа соо бидэнэр японско сэрэгүүдые бута сохилсон урагшаа дабшажа, Сипингай город дээрэ илалтын тугые мандуулаабди. Тиихэдэ би автоматчигуудай взводой командир ябажа, өөрынгөө солдадуудтай энэ илалтые туйлалсаа һэм.

Манай энэ дайшалхы зам хадаа хитад арадай өөрынгөө эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлдэ туйлай ехэ туһа боложо үгөө.

В. Стоянов, японско империалистнарта эсэргүү дайнда хабаадагша.

Нүхэр И. Е. Филиппов болбол Судно-заһабарилгын заводой главна механигай таһагта станогуудые заһабарилха слесареэр 1938 онһоо хойшо таһалгарягүй хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа империалистическэ Японидо эсэргүү дайнда хабаадалсаһан байха юм. Мүнөө нүхэр Филиппов ажалайнгаа нормые 200—250 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр И. Е. Филиппов токарна станок заһабарилжа байна.

З. Веснинагай фото.

«...1904 ондо ород-японско дайнай үедэ ородой сэрэгүүдэй диилдэһэн ябадал хадаа арад зоной сэдьхэл бодолдо хүшэр хүндэ дурасхал үлөөһэн юм. Тэрэнь манай юрондо хара мууухай тэмдэг болоһон байгаа. Манай арад зон болбол Япони бута сохигдохо ба тэрэ тэмдэгэй угы хэгдэхэ үдэр ерэхэ гэжэ этигэжэ хүлеэжэ байгаа. Бидэнэр, хуушан үеын хүнүүд, энэ үдэрые дүшэн жэл соо хүлеэһэн байнабди. Тиин, энэ үдэр ерээ. Мүнөөдэр Япони хадаа диилдэһэн дээрэ бэеэ мэдэржэ, үгэ дуугүй капитуляциин акт дээрэ гараа табиба...»

1945 оной сентябриин 2-то арад зондо нүхэр И. В. Сталинай хандаһан хандалгаһаа.

Порт-Артурта

Хатанги хуурай губи талаар, августын ута унжагай бороо хура соогуурша дабшахадаа, самурайнуудтай дайлалдахадаа, сэдьхэл бодолдомнай нэгэл хүсэл — тэндэхи дарлагдаһан арадуудые сүлөөлхэ ба алдарта Порт-Артурые нюдөөрөө хараха, бэерээ үзэхэ гэһэн арюун хүсэл бадаранхай байгаа һэн.

Порт-Артур тухайда өөһэдынгөө эсэгэ, үбгэ эсэгэнэрэй хөөрөөнһөө ба номуудһаа лэ манай залуу үетэн мэдэдэг байба. Энэ городые дүшэн жэл соо японецууд эзэмдэһэн байгаа. «Дүшэн жэл» гэжэ хэлэхэдэ оройдоо хоёрхон үгэ байбашье, үдэр үдэрөөрнь, час часаарнь бодожо үзэхэдэ, ямар үни удаан саг гээшэб! Час бүхэндэнь, минута бүхэндэнь үхэл, дээрмэ, үгырэл һандарал 40 жэл соо тэндэ тохёолдожо байгаа ха юм. Японско офицерэй хүндэ ташуурай эшхэрээн, буунуудай һүрэлгэн, галзуу генералнуудай хажар дошхон хашхараан — эдэ бүгэдые 40 жэл соо час минута бүридэ хараха, дуулаха, үзэхэ гээшэ ямар ехэ зоболон байгааб!

Гэбэшье, Порт-Артуртахи үгытэй ядуу зон хадаа амгалан тайбан байдал заабол ерэхэ гэжэ этигэдэг байгаа. Тэдэнэй хүсэлынь 1945 ондо бэелүүлэгдээ.

1945 оной сентябриин 3. Бидэнэр — генерал Людниковой командовани доро ябаһан солдадууд, офицернүүд Порт-Артур ошоо һэмди. Хаа хаанаһаа орьелторьел сопконуудаар тулгалагданхай гэхээр город бидэниие баяртайгаар угтаа бэлэй.

Лейтенант Козьменкотой хамта Перепелиная хада дээрэ гараа һэмди. Тэндэһээ Порт-Артурай ехэнхи хубинь харагдадаг. Вокзалай нэгэ дабхар модон гэрэй хажуугаар бишыхан паровоз өөдэ һөөргөө тухашарангяар гүйбэ. Далайн долгиндо угаагдаһан нам газарһаа медузануудые ба үһанай ногоо суглуулжа ябаһан хүнүүд — тэндэхи хитадууд харагдаба. Соёын фабрикын хоолойһоо үдхэн хара утаан өөдөө бааян гарана. Пристаньдань манай суднонууд ерээд байба. Саада талаарнь — Шара далай миралзан харагдажа байгаа һэн.

Оршон тойронииень харахада, портово городой юрын нэгэ үдэр гэжэ һанахаар һэн. Теэд, һайтар шэнжэн адаглахада тиимэ бэшэ байгаа бэлэй. Фанза—гэр бүхэн дээрэ Советскэ ба Хитадай Улаан тугууд намилзана. Тэдэ тугуудые фанзануудай эзэд, хэнэйшье баалалтатүйгөөр, өөһэдөө хиидхэһэн байба. «Эрхэ сүлөөемнай гэршэлэн, эдэ хоёр тугууд хэтэ мүнхэдөө далбаг лэ!» гэжэ тэдэнэр хэлэдэг һэн.

Россин харьяата юумэ бүхэн Порт-Артурай ажалша хүнүүдэй сэдьхэл бодолые татана. Японийн дарлалта доро үнгэргэһэн 40 жэл соогоо, порт-артурайхид ородой баатар сэрэгшэдые мартаагүй. 1904 ондо 11 һара соо эрэлхэгээр тэмсэжэ байхадаашье ород нүхэдэй үнэн сэдьхэлһээ туһалһые ажалша хитадууд мартадаггүй. «Севастопольская», «Киевская», «Гвардейская», «Адмирал Макаров» гэһэн улицануудай нэрэнүүдые бидэнтэй уулзаһан лэ хүн дабтадаг байба. Тиимэ нэрэнүүд аяар 40 гаран жэлэй саада тээ Порт-Артурай улицануудта үгтэһэн байгаа.

Бидэнэй мүнөө байһан Перепелиная хадада дүтэшэг манай транспортна самолёдууд харагдаба. Эдэ самолёдууд хамагһаа түрүүн тэндэ бууһан юм. Майор Фальковскиин дайшалхы самолёт эгээн түрүүлэн Порт-Артурай газарта мөөринүүдээ хүргөө гэжэ бидэ мэдээ бэлэйбди. «Майор Фальковский золтой хүн» гэлсээ һэмди. Тэндэ эгээн түрүүн ерэһэндээ омогорхохо дүүрэн эрхэтэй байгаа бшуу.

Шоссегээр ябажа город бусахадамнай, харгын хажуу талаар хитадууд — эрэшүүл, эхэнэрнүүд, үхибүүд олон байгаа һэн. Тэдэнэр гараараа зангалдан, мүн түрэлхи хэлээрээ дуу гаралдан, бидэндэ баярые хүргөө бэлэй. Лавка, парикмахерска, чайной болон бусад ниитын газарнуудай үүдэнүүд бидэниие уттан, сэлигдэдэг байба.

Үглөөдэрнь бидэнэр Порт-Артурай түүхэтэ газарнуудаар ябабабди. Электрическэ хабсагай, сэрэгэй музей, ородой сэрэгэй кладбище ба бусадые хараа һэмди. Хараһан үзэһэн юумэ бүхэмнай агууехэ ород арадай баатаршалгануудтухай хэлэжэ үгөө һэн.

Б. Будаев,
Японидо эсэргүү дайнда хабаадалсагша.

Советскэ Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй гайхамшаг илалта

(Империалистическэ Японийн бута сохигдоһоор 5 жэл болоһоной ойдо)

1945 оной сентябриин 3-най ...эр хадаа германска фашизмын ...а японско империализмын түүхэ...н дэлхэйн хоёрдохи дайнда эсэс ...абиһан үдэр боложо түүхэдэ ...онхой. Советскэ Союз энэ һү...этэ ехэ дайнда агрессорнүүдые ...та сохиһон гол, шиидхэхы хүсэн ...айһан юм.

Советскэ арадай ба тэрэнэй ...бсэгтэ Хүсэнүүдэй баатар зориг...то тэмсэлэй ашаар, дэлхэйн агрессиин гуламтанууд баруун тээ ба ...үн тээ усадхагдаа һэн. Дайнай ...хы хүндэ хүшэрые өөртөө даа...а гараһан манай ороной арадууд ...үүхэдэ урдань үзэгдээгүй ехэ ...ьяа гаргажа, дэлхэйн соёл ...олбосоролые абараа.

...абаһан уялгануудтаа үнэн бай...ар Советскэ Союз болбол гитле...овскэ Германиие бүримүһэн бута ...жо, сүлөөлэлгынгөө агууехэ ...рэ Европодо дүүргээд, арми, ...иаци ба флотдойнгоо хүсые им...ериалистическэ Японидо эсэргүү ...элгүүлэн табяа һэн.

Дальна Востогой газар нюта...уудые эзэмдэхэ гэһэн түсэбөө ...үүлхэ зорилгоор Япони хадаа ...өө 1904 оной февральда ородой ...эм—Порт-Артурта харата муу...гаар добтолон ороһониинь эли...э. Хаанта засаг тэрэ дайнда ...оошье бэлэдхэлгүй байһан ...Мууса зэбсэглэгдэнхэй, һургаг...агүй ба бэлиггүй, бэеэ худалда...н генералнуудаар хүтэлбэрилэг...н, ородой арми Маньчжуриин тала дайдаар болоһон байлдаануудта удаа удаагаар диилдэһэн байгаа. Тиин, хаанта Россин хабашадалай һулые хэрэглэн, Япони хадаа Урда Сахалиниие Россиһаа буляаһан, Курильска аралнууд дээрэ эшээлһэн, тиигээд Номгон далай руу манай ороной гараха замые хааһан байгаа.

Япони хадаа Россин дальневосточно хэтэ зайнай газар уһые булимтаран абаха гэһэн политикая, Россида Октябрьска социалистическэ революциин илаһанай һүүлээр бүри шангадхаһан байна. Манай орон дотор мандаһан советскэ засагые унагааха зорилгоор Япони болбол Америкын, Англиин ба Франциин империалистнуудтай хамта сэрэгэй интервенци эмхидхэһэн байна. 1918 ондо японско сэрэгүүд Советскэ Дальна Востогой территори дээрэ харатай мэхэтэйгээр сүмэрэн орожо, 4 жэлэй турша соо тэндэ колониальна зэрлиг гүрим тогтоогоод, советскэ хүнүүдые хэрзэгыгээр хашаһан, мүрдэһэн ба хизаарай баялитые хобдог хомхойгоор тоноһон дээрмэдэһэн байгаа.

Дотоодын контрреволюцитай, харин интервентнүүдэй сэрэгүүтэй тэмсэлэй гал дүлэн соогуур хатуужаһан Улаан Арми хадаа японско булимтарагшадые 1922 ондо советскэ Дальна Востогһоо намнаһан юм. Гэхэ зуура, дэлхэйн хархис хүсэнүүд Советскэ Союзда эсэргүү шэнэ добтолго хэхэ ябадалда бэлэдхэжэ эхилһэн байгаа. Империализмын агрессивнэ хүсэнүүдэй нэгэн болоһон Япони хадаа манай орондо добтолхо бэлэдхэл ехээр хэдэг байба. Тиин, Советскэ гүрэнэй сэрэгэй хүсые туршаха зорилгоор, 1929 ондо Хитадай милитаристнуудые тухиран, манай орон худар сэрэгээр добтолон ороо бэлэй. Тэрээндэнь манай Улаан Арми шанга харюу үгэжэ, һанаа оруулаа һэн.

Япони болбол 1931 ондо Кореяе ба Маньчжуриие эзэмдэн абаад, Азиин газар руу булимтаран ороһон юм. Японско агрессиин һүжэрэлгэдэнь Америка, Англи ба Франци али болохоор туһалдаг байгаа. Империалистическэ Япони корейско-маньчжурска плацдарм хэрэглэн, манай советскэ Эхэ орон худар хоёр дахин сэрэгээр ороод үзэһэн байна. Тиигэжэ Хасан нуурай оршондо добтолходоо—Владивостогые бүһэлэн абаха, Халхин-голой районддо добтолходоо—сибирскэ түмэр замые буляажа, Дальна Востогые Советскэ Союзай бусад хубиһаань таһалха зорилгогой байгаа. Зүгөөр, японско булимтарагшад алишье ушарта ехээр буруутан, шангаар наншуулжа, голдоо хүртэһэн юм.

Бүхы дэлхэйн, илангаяа Америкын, Англиин ба Франциин империалистнуудта дэмжүүлэн, гитлеровскэ Германи 1941 оной июниин 22-то манай Эхэ орондо хорото зорилгоор добтолон орожо, уршагта дай эхилээ һэн. Германска фашизм ба японско империализм хадаа Советскэ Союзые усадхаха гү, али хүсыень һулаpуулхаар, нүлөө багатай болгохоор сохилто хэжэ шадаха хүсэн мүн гэжэ, хоёроор — Германидахи ба эзэмдэлгэдэнь ороһон бүхы оронуудтахи революционно ба демократическа хүдэлөө дарaжа, капитализмын юрэнхы байдалые бэхижүүлжэ шадаха хүсэн мүн гэжэ англо-американска империалистнууд бододог байгаа.

Энэнь дэлхэйн реакциин хара хүсэнүүдэй гол зорилго байһан юм.

Өөһэдтөө таарамжатай болоходонь, Советскэ Союзда добтолон орохоор зэһэжэ, японско агрессорнууд хадаа советско-германска фронт дээрэхи дайнай ябуулгануудые үдэр бүхэндэ анхаралтайгаар адаглан хаража байгаа. Тиимэ зорилгоор хилэ дээрэ элдэб инцидентнүүдые үүдхэдэг, тагнуул ябуулдаг, һүйдхэл эрхилдэг байгаа, Номгон далайн уһан соо манай худалдаа наймаанай суднонуудые дээрмэдэдэг байгаа.

Англо-американска хархис этэгээдүүд хадаа Номгон далайдахи дайнда дэлхэйн фашизмын ба дэлхэйн агрессиин гуламтые баруун тээхидэл алляар аршалха политика ябуулдаг байгаа. Энээнииень юуи гэршэлнэб гэхэдэ, японско сэрэгэй түхеэрэлгэнүүдтэ американска авиаци ехээр добтолдоггүй байгаа. Японско сэрэгүүдэй ехэ бүлэгүүд дээрэ нэгэшье бомбо хаяатүй юм.

Советскэ Союз болбол гитлеровскэ Германиие бута сохиһонойнгоо һүүлээр, империалистическэ Японидо дайгаар ороо һэн. Тиигэжэ, Ялтинска хэлсээгээр абаһан уялгаяа үнэн сэхээр бэелүүлһэн ба дэлхэйн хоёрдохи дайнай дүүрэлгые түргэдхэһэн байна. 1904 ондо Россиһаа Японийн буляан абаһан территоринуудые тэхэрюүлэн абаа.

Империалистическэ Японийе бута сохилгодо Советскэ Зэбсэгтэ Хүсэнүүд шиидхэхы үүргэ дүүргээ. Яахадааб гэбэл, японско командовани энэ шэглэлдэ арбан дүрбэн жэлэй турша соо түхеэржэ бэхилһэн корейско-маньчжурска плацдарм байгуулһан байгаа.

Миллион солдадуудтай ба офицернүүдтэй, таба мянган ехэ буу, мянга шахуу танкнууд, мүн тэды шэнээн самолёдуудтай квантунска армиие Советскэ Арми бута сохёо. Тэрэшэлэн Корейдэ, Дотоодо Монголдо ба Урда Сахалинда ехэ гарнизонууд үй дэлдэгдэһэн байха юм.

Забайкальска, Дальневосточно 1 ба 2-дохи фронтнуудай сэрэгүүд Номгон далайн флодтой нигта холбоотой ябуулга хэжэ, хада уула ба уһа мүрэнүүдые эрэлхэг зоригтойгоор дабан, миил 15 хоногой турша соо Маньчжуриин территори дээрэ 500—950 километр сүмэрэн ороод, квантунска армиие һамна сохиһон байна.

Империалистическэ Японийн илагдаһанһаа хойшо 5 жэл үнгэрөө. Гэбэшье, Потсдамска декларациин принципүүдэй үндэһөөр Японитой эб найрамдалай договор үшөө баталагдаадүй байһаар.

Бата бэхи эб найрамдалай түлөө ходоодоо тэмсэдэг Советскэ Союз хадаа Японийе эб найрамдалда дуратай, демократическа гүрэн болгохо оролдолго гаргана. Гэхэ зуура, японско арадай, бүгэдэниингын эб найрамдалай интересүүд США-гай империалистическэ шунахай бүлэгүүдтэ тон харша. Тиимэһээ, тэдэнэр Японидо колониальна политика ябуулна. Полици байгуулһан хэбэртэйгээр японско армиие һэргээн бодхоожо, американска сэрэгэй техникээр зэбсэглэжэ байна. Тэндэ аэродромуудые барина, портнуудые шэнэдхэн байгуулна.

Американска империалистнуудай булимтаралгын, колонизаторска политикань Корейдэ, Вьетнамда, Индонезидэ ябуулагдажа байгаа шуһата дайнда хүргөө. Эдэ оронуудай ажалшад богоол болохо дурагүй, тиин өөһэдынгөө национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө героическа тэмсэл ябуулжа байнад.

Эб найрамдалай ба демократиин фронт үдэрһөө үдэртэ ургана, бэхижэнэ, үнэн сэхэ ба түрүү хүнүүдые улам олоор өөрынгөө тала тээшэ татажа байна. Бүхы дэлхэйн олон миллион үнэн сэхэ ба прогрессивнэ хүнүүдэй шэн габьяата тэмсэлые агууехэ Советскэ Союз толгойлжо ябана.

М. РЕЗАНОВ.

Цыдэн-Жап ЖИМБИЕВ

Баян нуга

(Поэмын үргэлжэлэл)

— 15 —

Газаа һэрюун, аажамда
Галгяа наран оронхой.
Галша Будын Тарбында
Гаһар түрэ хүүенхэй.

Хэдэн залгаа столнуудаар
Хүндын табаг табяатай.
Үрмэ зөөхэй хоолнуудаар
Үнгын эдеэн холёотой.

Айрһан юунһээ эхилэн
Альма жэмэс ягаарна.
Аргуун сагаан хилээмэн,
Амтан бууза ухаарна.

Түрүү үбгэн Дарихайн
Тэбшэнь хонин төөлэйтэй
Дубов багша ойрхононь
Түрүүлэгшэ нүгөө тээнь.

Хоёр тээгүүрнь айкомой,
Хүршэ «Одон», «Тельманэй»
Айлшад, баһа дүтымнай
Айдар хүгтэй үбгэднай.

Сэбэр мүнгэн һахалтан
Сэсэн юрөөл үршөөнэд.
Шэнэ айлнай хүндэдэнь
Сэнэг хайрынь тэбшээнэд.

Түрүүлэгшэ болонгёор
Тэдээн дээгүүр үндыбэ.
Бага амаа халанги
Бодоод иижэ хэлэбэ:

«Һара тухай боложо
Тарилгандаа орожо,
Хүдэлхэбди эршэтэй,
Хэлэнэлби гэршэтэй.

Одоол иигээд Сталинскаар
Ургуулхабди таряагаа,
Биигүй уужам талаяа
Баян-Нуга болгояа!

Геройн алдар нэрые
Колхозоороо олоёл.
Хуушанаймни эндүүе
Хүлисэгты, нүхэдни?

«Тэли, ухай» гэлдэһэн
Дуунууд үгынь хүлеэгээ.
Дулма тэндэ, аргаахан
Дохин татаад, мэшьеэгээ

Сасуутанайнгаа хурим дээр
Һуухань хэды һайхан бэ.
Зохёолсоһон золнууданъ
Зосоонь яаһан уужам бэ.

Һама-Жабынь ондоошог
Шастайнуудай хоорондонь,
Бүри улаан болошоо
Баяртайхан хасарынь.

Хүрьгэн хүбүүн духаряа
Хүндын ёһоор ябуулна.

Энгэртэхи орденууд
Элдэб, гоёнууд. Шэнхиинэ.
Хүн бүхэнэй гоёнууд
Хубсаһандань медальнууд.
Баяр дүүрэн шарайнууд.
Бардам солгёон үгэнүүд.

«Партиин түлөө..:» гэхэжэ,
Баруун гараа үргэжэ,
Парторг ааляар эхилбэ.
Булта наашаа эрьебэ.

«Сэсэг шэнгеэр һалбарһан
Совет Бурят-Монголой.
Аха — ород арадай,
Агуу багшын тулада

Дүүрэн тоогүй халима,
Духаряанууд үргэгдөө.
Үшөө ямар хэлэмээр
Үндэр юумэ байхаб даа.

Эдир нүхэд, Бальжантан,
Эбтэй эетэй һуугаарайт.
Элбэг хамбы жаһаа тээн
Эдэбхитэй ябаарайт.

Коммунистнууд боложо
Хэбэд солбон хабаяа
Алтан замдань зорюулжа
Ябахытнай хүсэяа,

Эгэм зугаа дэлгэхэ
Эхин тудаал, худанар!
Иижэ найрлан сэнгэхэ
Эрхэтэйбди бидэнэр»

Багтангүйгөөр гэр сооһоо
Баяр хөөрэн тарана.
Бадын сэлгеэн сомон соо
Бардам дуунууд сууряатана:

«Хурим ёһол артельдам
Хухюу юумэл! Орыга!
Хараагүй һаа, һураглан
Хожом ерыт зорюута.»
Колхоз айлайм хүлеэһэн
Хабар — хүүхэн айлшалжа,
Халбайн, һэргэн, дунгииһан
Халюун дайдаар алхалжа,
Гэнтэ мэдээгүйдэмнай
Гэгээ татан ерэнхэй.
Гэдэн байһан юртэмсөөр
Гэрэл элшэ сасанхай,
Алхам табяа талаарнь
Алаг соохор болоно,
Ашаг һайрам таляанай
Аршаан уһан мэлмэрнэ.
Набтар гүйбэн толёондо.
Нуурмаг шалбааг олорно.
Нойтон шиигынь хүрьһэндэнь
Нэбтэ шэнгэн ороно.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха)

Полевой стануудта гарана

Кабанскын аймагай культурын байшангай агитбригада ВКП(б)-гэй айкомой пропагандист нүхэр М. Брянский гэгшээр хүтэлбэрилэгдэнэ. Бригадынь составта 6 хүн оролсоно. Тэдэнэр уранһайханай самодеятельностьдэ удаанай хабаадалсадаг хүнүүд юм.

Таряа хуряалгын ажал дээрэ хүдэлмэрилэгшэдые хангалга — агитбригадын мүнөө үеын эгээл шухала зорилго болонхой. Колхозуудаар ябаха замайнь маршоуды аймгүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанүүдай таһаг баталаа. Бригадынхид аймагай хэдэн олон колхозуудай полевой стануудаар ябажа концертнуудые харуулаа.

Концертын эхилхэһээ урда тээ нүхэр Брянский уласхоорондын байдал тухайда лекци уншадаг юм. Тиихэдэ «таряа хуряалга ба агитаторнуудай зорилго» гэһэн темээр семинарнуудые агитаторнуудтай үнгэргэдэг. Хэдэн «дайшалхы хуудаһанууд» гаргагдаа, оло дахин хөөрэлдөөн, газетэ уншалга үнгэргэгдөө.

Агитбригадын концертнэ программада Новиковой «Хабар» гэжэ пьесэ, элдэб дуунууд, «Зоя» гэжэ поэмын отрывок оролсоно. Мүн советскэ поэдүүдэй хэдэн шүлэгүүд бии. Сафронова, Тимошина гэгшэд украинска «гопак» гэжэ танца наададаг. Тарян тухай частушканууд дуулагдадаг.

Эдэ бүгэдэ хадаа колхознигуудай культурнаар амаралгые хангахаһаа гадна, тэдэниие ажалай шэнэ габьяада уряална.

В. Сотнич.

И. В. Сталинай ажэбайдал ба ажал-ябуулгада зорюулагдаһан выставкэ Бухарестдэ нээгдээ

БУХАРЕСТ, августын 31. (ТАСС). Румынска телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, ажалша хүн түрэлтэнэй агууехэ вождь Иосиф Виссарионович Сталинай ажабайдал ба ажал-ябуулгада зорюулагдаһан саг үргэлжын выставкэ Бухарестдэ, баярай оршон байдалда нээгдээ. Энэ выставкые Румынска хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гэй дэргэдэхи түүхын институт эмхидхэһэн байна.

Румынска хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй, Национальна ехэ суглаанай Президиумэй, правительствын гэшүүд, Румыниие Советскэ Армиин сүлөөлһөөр зургаан жэл гүйсэһэнэй ойе һайндэрлэлгэдэ ошоһон хариин делегацинууд, дипломатическа корпусай гэшүүд, олонийтын организацинуудай түлөөлэгшэд, искусствын ба культурын ажал-ябуулагшад, түрүү хүдэлмэришэд болон бусад байлсаба.

Румынска хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гэй Секретарь ба Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Кишиневский үгэ хэлээ.

ГЕНЕРАЛ-МАЙОР А. П. КИСЛЕНКО — ЯПОНИ ТУШАА СОЮЗНА СОВЕДЭЙ ГЭШҮҮН

ТОКИО, августын 31. (ТАСС). ССР Союзай Министрнүүдэй Совет генерал-майор А. П. Кисленко гэгшые Япони тушаа Союзна Соведтэ СССР-һээ байха гэшүүнээр томилбо. Үсэгэлдэр генерал-майор А. П. Кисленко Владивостогһоо Токио ерэбэ.

Генерал-лейтенант К. Н. Деревянко ондоо хүдэлмэридэ оруулагдаһан ушарһаа Союзна Соведэй гэшүүнэй уялгануудһаа сүлөөлэгдэбэ.

ХИТАДТА 85 МИЛЛИОН ГАРАН ХҮН СТОКГОЛЬМСКО УРЯАДА ГАР ТАБЯА

ПЕКИН, августын 31. (ТАСС). «Женьминьжибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Хитадта августын 29 хүрэтэр 85.543.808 хүн Стокгольмско Уряада гар табиба.

ФИНЛЯНДИИН КОМПАРТИИН БАЙГУУЛАГДАҺААР 32 ЖЭЛЭЙ ОЙ

ХЕЛЬСИНКИ, августын 31. (ТАСС). Финляндиин коммунистическэ партиин байгуулагдаһаар 32 жэл гүйсэһэнэй ойдо зорюулагдаһан ехэ һайндэрлэлгэ Хельсинкидэ болоо. Ажалшадай ба демократическа организацинуудай олон түлөөлэгшэд һайндэртэ байлсаба. Сеймын депутадууд Херта Куусинен ба Маури Рюэмя гэгшэд эндэ үгэ хэлэһэн байна.

Куусинен үгэ хэлэхэдээ, Финляндиин хүдэлмэришэн ангиин урда мүнөө табигдажа байһан зорилгонууд тухай дэлгэрэнгыгээр заагаа.

Я. А. Малигта ба Трюгве Лидэ Чжоу Энь-лай телеграмма эльгээбэ

ПЕКИН, августын 31. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, Кореядэхи американска агрессивнэ хүсэнүүдэй самолёдууд Хитадай арадай республикын территоридо дахин нэбтэрэн орожо, Хитадай гражданинуудые алаһан ба шархатуулһан байна. Энээнтэй дашарамдуулан арадай Центральна правительствын гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лай Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Аюулгүйн Соведэй Түрүүлэгшэ Я. А. Малигта ба ООН-эй генеральна секретарь Трюгве Лидэ шэнэ телеграмма эльгээбэ, Кореядэхи американска агрессивнэ хүсэнүүдэй агрессиин таран дэлгэрхэ ябадалые уридшалан зогсоохын ба Корея добголон ороһон американска сэрэгүүдые дары гаргахын тула горьтой хэмжээнүүдые абахыень Аюулгүйн Соведһээ эрибэ.

Аюулгүйн Соведтэ Фридрих Эбертын эльгээһэн буруушаалгын телеграмма

БЕРЛИН, августын 31. (ТАСС). АДН агентствын Берлинһээ мэдээсэһэнэй ёһоор, германо-советскэ хани барисаанай обществын түрүүлэгшэ Фридрих Эбертын зүгһөө ООН-эй Аюулгүйн Соведтэ эльгээһэн телеграмма соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

Кореядэхи американска интервенцитэй дашарамдан корейскэ городууд ба тосхонуудай энгэй хүн зониие зэрлиг муухайгаар бомбодолгын үдэр бүри, час бүри хэгдэжэ, хэдэн мянган эхэнэрнүүд, хүүгэд ба үбгэд хүгшэдэй алаглажа байһанда эсэргүүсэн, германо-советскэ хани барисаанай обществын 1,3 миллион үлүүтэй гэшүүдэй зүгһөө бидэ эрид протест мэдүүлнэбди. Кореядэ боложо байгаа һүртэ шуһа адхаралгын түлөө американска правительство лэ харюусалгатай гэжэ германо-советскэ хани барисаанай обществын гэшүүд мэдэрбэ.

Прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй эрилтые хангаха али бүхы хэмжээ абахыень, американска интервентнүүдые буруушаахыень, Кореяһээ американска сэрэгүүдые дары гаргаха эрилтэ хэхыень ООН-эй Аюулгүйн Соведые гүйнабди.

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээ сэлнүүд

ПХЕНЬЯН, сентябриин 1. (ТАСС) Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд американска ба лисынмановска сэрэгүүдтэй хатуу шанга байлдаануудые ябуулжа үргэлжэлөө гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөө үглөөгүүр мэдээсэбэ.

Арадай армиин частьнууд дайсанай контратакануудые гэдэргэнь сохин, тэрэнэй эсэргүүсэлгые дабажа, шэрүүн байлдаануудые ябуулжа үргэлжэлөө.

Августын 25-най һүни авиаціяар ба корабельна артиллереэр халхалагдажа, дайсан хадаа Куньсань (Гунзан) портын дэргэдэ десант буулгахые оролдобо. Арадай армиин частьнууд хүсэтэй шэрүүнээр буудаба, десант, буулгаха гэһэн дайсанай һэдэлгые таһалдуулаа. Энэ үедэ дайсан 100 гаран хүнөө алуулаа. Хүндэ ба хүнгэн ехэ буунууд, олон винтовконууд, карабинууд ба радиостанцинууд дайсанһаа булягдан абтаба. Дайсанай десантна сэрэгһээ үлэһэн үсөөн тэды хүн далай руу гэдэргээ ошожо үрдибэ.

Августын 31-дэ «В-29» гэжэ американска 22 самолет Нампхо (Тиннампо) городой гол улицануудые зэрлиг муухайгаар бомбодоо, сэрэгэй ямаршье удхашанаргүй предприятинууд, һургуулинууд, театрнууд ба бусад барилганууд һандаргагдаа, Хүнүүдэй һуудаг гэрнүүд ба больницанууд тэрэшэлэн һандаргагдаба.

ПХЕНЬЯН. сентябриин 1. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дайсанай хатуу шанга контратакануудые гэдэргэнь сохижо, шэрүүн байлдаануудые ябуулжа үргэлжэлөө гэжэ Корейскэ арадай демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани сентябриин 1-нэй үдэшэ мэдээсэбэ.

Зүүн эрье дээрэ болоһон байлдаануудта Арадай армиин частьнууд дайсанай 2 батальон үлүүтэй сэрэгые бута сохиһон ба сэрэгэй материалнуудые олоор абаһан байна.

Августын 31-дэ дайсан хадаа урда эрьеын дэргэдэхи Чиньдо (Цинто) арал дээрэ десант буулгаха гэжэ бирагүйгөөр һэдээ. Гэбэшье, Арадай армиин частьнууд хүсэтэйгөөр буудажа, дайсанай сэрэгэй эхэнхи хубииень үгы хэбэ. Тиихэ үедэ дайсанай 150 гаран солдадууд ба офицернүүд алагдаһан, 50 гаран хүн плендэ абтаһан, дайсанай 1 корабль шэнгээгдэһэн, хүндэ ба хүнгэн ехэ буунууд, винтовконууд, сэрэгэй һомо хэрэгсэлнүүд ба бусад трофейнууд олоор абтаһан байна.

Чечжудо (Сайсю) арал дээрэ ябуулгануудые хэжэ байгаа партизанууд өөһэдынгөө эдэбхиие шангадхаба. Августын 21-дэ, тус аралай хойто талада байдаг Чечжу (Сайсю) городой райондо партизанууд лисынмановска полицейскэ частьнуудта гэнтэ добтолжо, 150 гаран полициинхидые усадхаад, олон буу зэбсэгүүдые ба һомо хэрэгсэлнүүдые абаба.

Августын 30-да Арадай армиин зенитнэ артиллери Пхеньянай райондо американска 3 самоледые, Нампхо (Тиннампо) райондо американска 1 самоледые буудажа унагааба.

Стокгольмско Уряада гар табина

ГААГА, августын 31. (Т... Реакциин зүгһөө эсэргүүсэжэ... башье һаань, Голланди дотор С... гольмско Уряада гар табилга ... жалтатайгаар ябуулагдажа б... Августын 30 хүрэтэр 330 мян... ран хүн гар табяа.

Голландиин научна хүдэлмэр... шэдэй Бүгэдэниитын Союз ато... бомбо хорихо тухай уласхоор... улаан хэрээһэнэй уряа дэм... гэһэн эрилтэтэйгээр прави... ствoдаа хандаба.

ФИЛИППИНЫДЭ АРАДАЙ-СҮЛӨӨЛЭЛГЫН ХҮДЭЛӨӨН УРГАНА

НЬЮ-ЙОРК, августын ... (ТАСС). Һүүлэй үедэ Филиппин... арадай-сүлөөлэлгын арми... «Хукбонгын» ажал ябуулгань ... лээд эдэбхитэй болобо. Авгу... 25-да «Хукбонгын» отрядууд Л... аралай центральна талада 11 ... дуудта добтолос. Тарлак гор... дэргэдэ ехэ тулалдаан боложо, ... вительствын зүгһөө танкну... броневигууд ба мотомехани... ваннэ частьнуудые тиишэ эль...

«Хукбонг» армиин амжалт... дынь Филиппинскэ правительс... нэ нюурнуудые айлгана.

Манилаһаа Юнайтед пр... агентствын корреспондентын м... сэһэнэй ёһоор, Филиппинын пр... дент Эльпидио Кирино августы... да Манилада болоһон пресс-ко... ренци дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, ... нии правительство орон соохи ... дай сүлөөлэлгын хүдэлөөе ... жа шадахагүй байна гэжэ мэд... баатай болоо.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ВАХТАДА

БУДАПЕШТ. (ТАСС). В... риин хүнгэн промышленнос... хүдэлмэришэд корейскэ арад... һанал нэгэдэлгын тэмдэг бол... эб найрамдалай вахтала жа... һан байна. Тэмсэжэ байгаа ... рейскэ арадтай һаналаа нэгэд... гын долоон хоногой турша ... тэндэхи хүдэлмэришэд 95 мя... гаран тодорхой уялгануу... абаад, — тэдэнэй олонхи... үлүүлэн дүүргэбэ.

Героическа корейскэ арад... һаналаа нэгэдээд, эб найрам... хамгаалхаар бэлэн байгшад—а... най, модо болбосоруулгын, по... рафическа ба хүнгэн промыш... ностиин һалбаринуудай хүдэ... рилэгшэд ажалай үндэр туйла... нуудые хангана.

ВЬЕТНАМСКА ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ ҮЙЛЭДБЭРИИН АМЖАЛТАНУУД

ШАНХАЙ, августын 31. (ТАС... Вьетнамска информационно а... ствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Х... Вьетнамай 3-дахи сэрэгэй зо... буугай заводой хүдэлмэришэд ... лэдбэриин ехэ амжалтануу... туйлаба. Энэ завод жэлэй... даалгабариие үшөө майн 19... дүүргэһэн байгаа.

Эб найрамдалай хүдэлөөн улам хүгжэнэ

(«Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө!» гэжэ газетын шэнжэлэл)

«Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө!» гэжэ газетын ээлжээтэ 33 (93) номер августын 18-да, Бухарестдэ хэблэгдэн гараа. Эб найрамдалай тала баригшадай бүхэдэлхэйн хүдэлөөнэй ургажа байһые, энээнэй түрүү зэргэдэ ябадаг коммунистическэ партинуудай тэмсэлые харуулһан хэдэн олон статьянууд тус номертонь толилогдоо.

«Дайн сэрэг үүдхэгшэдэй политика ба капиталистическэ оронуудтахи ажалшадай байдал» гэһэн түрүү статья соогоо газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Американска империалистнууд хадаа хамаг бүхы гаргашануудые ажалшадай хүзүүн дээрэ тохоод, дайн сэрэгтэ хэрэглэгдэхэ буу зэбсэг һүүлэй үедэ тон ехээр бүтээн гаргажа байна».

«Ажалшадай ажамидаралай условиин һайжаруулхын түлөө тэмсэл хадаа дайн сэрэгтэ эсэргүүсэлгэтэй, Кореядэхи американска агрессиие болиюулхын түлөө тэмсэлтэй нигта холбоотой» гэжэ газетэ бэшэнэ.

Францускa коммунистическэ партиин секретарь **Жак Дюкло** «Эб найрамдал хамгаалхын түлөө Францускa компартиин тэмсэл» гэжэ статья соогоо иигэжэ бэшэнэ: Стокгольмско Уряада гар табиюлхын тула эб найрамдал хамгаалха комитедүүдэй, эб найрамдалай коммунальна соведүүдэй ябуулжа байгаа кампанида, эб найрамдалай тала баригшадтай коммунистнуудай эдэбхитэйгээр хабаадаха ябадал хангаан, Францускa компарти болбол дайн сэрэг үүдхэгшэдэй хорото муухай аашада эсэргүүгээр арад зониие элсүүлэн жагсааха хэрэгтэ тон шухала үүргэ дүүргэһэн ба дүүргэжэшье байна. Мүнөө 12 миллион хүнүүдэй гар табиюлагданхай, зүгөөр, тус кампанида Франциин коммунистнуудай хахадһаа ехэнхинь үшөөл элсүүлэгдээгүй, — гэжэ бэшэнэ.

Американска империалистнуудаар тухирагдаһан Франциин хархис этэгээдүүд хадаа үргэн арад зоной эб найрамдалай түлөө хүдэлөөндэ харюу болгон, демократнуудта эсэргүү мүрдэлгэ хэһээлгээ шангадхана, фашистска хорото аашануудые гаргана. Теэд, терророй энэ политиканъ правительствын ябуулганууд тушаа үргэн арад ниитын дураа гутаха ябадалые зогсоожо шадахагүй. Антикоммунистическэ мүрдэлгэ хэһээлгын тула ябуулагдадаг кампанинууд уласхоорондын операциин шэнжэтэй шанартай боложо байна гэжэ автор тэмдэглэнэ. Империалистнууд болбол энэ мүрдэлгэ хэһээлгын жэшээ США-да ба Японидо хэһэнээ харуулан Германиин коммунистическэ партиие мүрдэжэ эхилбэ. Лейборист Эттли хадаа коммунистнууд тушаа хардалга гүрдэлгэ болон заналта хэжэ аашална. Тиихэдэ де Гаспери Италида антикоммунистическэ мүрдэлгэ хэһээлгын политика ябуулжа эхилхээр бэлэн байһанаа харуулна.

Газетэ болбол тусхай информационно заметкэнүүдые толилбо. Тэдээн соонь, элдэб олон оронуудтахи эб найрамдалай тала баригшад өөрынгөө эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалые эрэлхэг зоригтойгоор хамгаалжа байгаа героическа корейскэ арадтай нэгэн һаналтай байһанаа хайшан гэжэ мэдүүлдэг тухай хэлэгдэнэ.

Канадын хүдэлмэришэнэй Прогрессивнэ партиин секретарь **Стэнли Б. Раперсон** гэгшэ «Канадын ажалшад Кореядэ Уолл-стридэй хэһэн интервенцидэ эсэргүүсэн тэмсэнэ» гэһэн статья соогоо, канадска гурбан миноносецые Макартурай мэдэлдэ эльгээһэн ябадалда харюу болгон, хүдэлмэришэнэй Прогрессивнэ парти болбол Кореядэхи Уолл-стридэй дайнда канадска зэбсэгтэ хүсэнүүдые татан оруулха ябадал болиюулха гэһэн эрилтэ табяа гэжэ мэдээсэнэ.

Хүдэлмэришэнэй Прогрессивнэ парти хадаа бүхы дэлхэй дээрэ тогтохо эб найрамдал абарха зорилгоор, дайнай үргэдэн дэлгэрэлгые уридшалан зогсоохын ба Кореядэхи американска зэбсэгтэ интервенциие болиюулхын тула тэмсэлдэ уряалһан 250 мянга гаран хэһэг литературые бүхы орон дотор — заводууд дээрэ, модо болбосоруулдаг газарнуудта ба хүн зонтой пунктнуудта июль соо тарааһан байна. Хүдэлмэришэнэй Прогрессивнэ парти болбол «Корея тухай үнэн ушар» гэһэн митингнүүдые тус ороной олон арбаад городуудта эмхидхэһэн байха юм.

Газетэ болбол «Кубагай арад зон дайнда эсэргүүсэн, демократическа эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэнэ» гэһэн Кубагай арадай Социалистическэ партиин генеральна секретарь **Блас Рока** гэгшын статья толилоо.

Американска интервентнүүдэй провокационно ба агрессивнэ ябуулгануудынь Азидахи национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөниие дараха гэһэн һэдэлгэ мүн, дэлхэйн дай хэхэ шэнэ алхам мүн ба империалистическэ актнууд мүн гэжэ, Кореядэхи дайнай эхилэмсээр Кубагай арадай Социалистическэ парти элирүүлһэн байна. Парти болбол Кореядэхи американска интервенциие зогсоохын түлөө, өөһэдынгөө хуби заяа өөһэдөө шиидхэхэ эрхые кореецүүдтэ үгэхын түлөө тэмсэхыень арад олониитые уряалба. Парти болбол Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Хитадай арадай республикын хуулита түлөөлэгшые ООН-эй мэдэрхын түлөө, Стокгольмско Уряа доро хэдэн зуун мянган хүнээр гар табиюлхын түлөө тэмсэһэн байна.

Ехэ амжалтанууд туйлагдаһан болобошье, капиталистическэ оронуудтахи нилээд олон ажалшад эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөндэ оруулагдаагүй байһаар. «Эб найрамдалай ба хүдэлмэришэн ангиин нэгэдэлэй түлөө» гэһэн статья соогоо Великобританиин коммунистическэ партиин генеральна секретарь **Гарри Поллит** партиин хүдэлмэридэхи дутуу дунданууд ба алдуунуудые шүүмжэлбэ.

«Парламентска һунгалтануудай үедэ манай айхабтар ехэ алдуу ба дутуу дунданууд юу байгааб гэхэдэ, — бидэнэр эб найрамдал хамгаалхын тула арад ниитын хүдэлөөе эмхидхэхэ хэрэгтэ анхаралаа горьтойгоор хандуулаагүй байгаабди», — гэжэ Поллит заана.

Зарим асуудалнуудта сектанска позици эзэлһэн ябадалнай «хэдэн олон жэлэй турша соо манай хэжэ байһан гол алдуу байгаа, тэрэ алдууе мүнөө һая ойлгон мэдэржэ байнабди, тэрэ алдуу хадаа **хүдэлмэришэн үргэн олониитын һайшаадаггүй** лейбористска правительствын политикада эсэргүүсэхэ хүдэлөөнэй үгы байһые тайлбарилна» гэжэ Поллит тэмдэглэнэ. Поллит энэ статья соогоо Великобританиин компартиин гол зорилгонуудые хараалба.

Германиин коммунистическэ партиин түрүүлэгшэ **Макс Рейман** «Германиин коммунистическэ партиие идейно-политическэ талаарнь бэхижүүлхэ зорилгонууд» гэһэн статья соогоо, компартидахи хүтэлбэрилхы зарим тушаалнуудта шурган ороһон империалистичес... агентурын диверсионно хор... һүйдхэлгын хүдэлмэри тухай о... тоото жэшээнүүдые харуул... Партиин хүдэлмэриие шэнжэ... зуураа, Макс Рейман хэлэнэ: ... волюционно һэрэмжэеэ дээшэлү... жэ «өөрынгөө зэргэнүүдые идей... политическэ талаарнь бэхижүүл... хүдэлмэри ябуулжа, парти ха... Баруун Германиин территори д... рэ империалистнуудай дайнай бэ... хэл хэхэ ябадалда эсэргүү, аме... канска империализмын зүг... Баруун Германиие колониал... ёһоор мүлжэн дарлаха ябада... эсэргүү, эб найрамдалай түлөө, ... гэдэмэл, эб найрамдалла дурат... демократическа Германиин тү... тэмсэлдэ өөрынгөө агууехэ зор... гонуудые дүүргэжэ шадаха бай...

Румынска хүдэлмэришэнэй п... тиин ЦК-гэй секретарь **Анна П... керай** статьянь «Румыниие ... лөөлһэнһөө хойшо 6 жэл боло... гэһэн гаршагтайгаар толилогдобо.

Анна Паукер болбол 1951 о... январиин 1-һээ хойшо бэелүүл... дэжэ эхилхэ Румыниин табан ... лэй түсэбэй гол зорилгонууд ... хай статья соогоо бэшэнэ. Таб... жэлэй түсэбэй ёһоор, Румын... промышленна үйлэдбэринь, 19... онойхитой жэшэбэл хоёр д... ургаха байна.

Тус газетэдэ Ян Марек гэг... «Политическэ заметкэнүүд», м... информацинууд ба хронико т... логдоо.

Харюусалгатай редактор... орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ

Адрес редакции г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7.85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4.52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, местн. информации и писем—6.84. Для междугородных переговоров—16.

Н—02378. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.00...